

Statu-Palmă-Barbă-Cot

după Frații Grimm

1 Completează „harta” textului din manual:

Timpul și locul acțiunii:

Titlul:

Personajele:

Descrierea unui loc din text, folosind citatul:

Autorul:

Cuvinte (adjective) care să descrie:

• pe fata morarului

• pe rege

Întâmplările poveștii, în ordinea desfășurării lor în text:

• *Morarul îi spune regelui că fiica sa poate să transforme paie în fire de aur.*

---

9 Continuă dialogul purtat de Cătălina cu autorul cărții, la lansarea căreia a asistat:

- Bună ziua! Mă numesc Cătălina. Sunt elevă în clasa a IV-a și aș dori să vă pun câteva întrebări. Se poate?
- Cu mare plăcere, draga mea! Mă bucur să constat că se găsesc tot mai mulți copii în rândul cititorilor mei. Ce vrei să afli?
- În primul rând, vreau să știu...

---

* În dialog poți folosi formulele următoare sau altele găsite de tine:

- a) *Formule de începere a dialogului:* „Știi cumva...?”, „Vreau să aflu...”
- b) *Formule de menținere a dialogului:* „Știi dacă...?”, „Sigur!”, „Sunt de acord...!”, „Desigur!”
- c) *Formule de încheiere a dialogului:* „Vă mulțumesc!”, „Sper să mai vorbim despre...”.

10 Bifează regulile de comportament care asigură o comunicare eficientă:

- Nu vorbi în timp ce vorbește altă persoană.
- Nu este obligatoriu să îți ascuți partenerul de dialog.
- Vorbește clar, în enunțuri scurte.
- Când ești într-un grup, poți vorbi numai tu ca să fii în centrul atenției.
- Când nu înțelegi mesajul, mai bine taci decât să pui întrebări.
- Nu îl întrerupe pe cel care vorbește.

11 Încercuiește doar ce face parte din familia cuvântului „carte”!

cărturar, cărticică, căra, cărțuție, citi, cărticea, cartografie.

12 Selectează doar substantivele din exercițiul de mai sus și desparte-le în silabe:

---

13 Înlocuiește cuvintele subliniate cu altele cu sens asemănător.

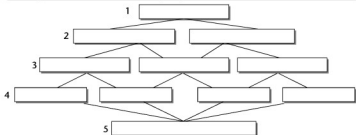
- Ionela a primit în dar o nouă carte din seria Narnia. _____
- Bunica a primit azi o carte de la fiul ei din Anglia. _____

4 Completează informațiile despre textul narativ studiat:

- Titlul: _____
- Autorul: _____
- Personajele: _____
- Momentele textului: – introducerea (începutul)
_____
- cauza (momentul care schimbă situația inițială)
_____
- desfășurarea acțiunii (întâmplări în ordine logică)
_____
- momentul culminant (cel mai intens)
_____
- încheierea (cum se termină acțiunea)
_____
- Păreră personală: _____

5 Completează „diamantul” despre personajul principal al lecției din manual:

1. numele personajului principal; 2. două adjective care îl caracterizează; 3. trei acțiuni pe care le face; 4. un enunț din patru cuvinte despre personajul principal; 5. un cuvânt sau o expresie care să înlocuiască titlul poveștii.

6 Explică expresiile următoare:

- „au stărnit mare neliniște printre păsări” _____
- „mă înspăimântă gândul” _____
- „plângea pe ascuns” _____
- „i se rupea inima” _____
- „i se oprește inima în loc” _____

b) • PUNCTELE DE SUSPENSIE (...) marchează:

- o pauză mare în timpul vorbirii („Cred că... . Dar mai bine nu îți spun ce cred.”)
- lipsa unei părți dintr-o propoziție („Merg la...”)
- lipsa unei părți dintr-un text ([...])

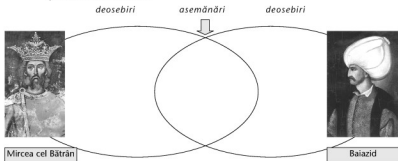
Completează punctele de suspensie astfel încât să obții enunțuri corecte:

• „Îmi pare rău” ... _____
_____

• „Sunt ocupată, pregătesc bagajele pentru” ... _____
_____

• „Vreau” ... _____
_____

■ 7 Completează diagrama cu asemănările și deosebirile dintre cele două personaje din poezia „Scrisoarea a III-a”:

■ 8 Introduceți în tabel verbele din ultimele două strofe ale poeziei din manual, în funcție de timpul la care sunt scrise:

timpul TRECUT	timpul PREZENT	timpul VIITOR

15 Transformă enunțurile astfel încât să obții un număr mai mic de silabe.

- Nu am mers la bunici. _____
 Ieri, nu îl văzusem pe Doru. _____
 Credeau că nu au timp. _____
 Iarna nu ați fost cu sania? _____
 Morarul nu are ce măcina. _____
 De ce nu ai sunat aseară? _____
 Cu siguranță nu îi văzusem! _____

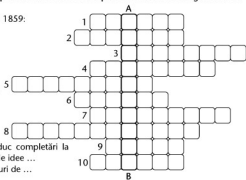
16 Precizează în ce parte a unei compuneri/text creativ (introducere, cuprins, încheiere) pot apărea următoarele serii de cuvinte și expresii:

- a) „A fost odată ...” } _____
 b) „Trăia cândva ...” } _____
 „Într-o seară de iarnă ...” } _____
 „Vara trecută ...” } _____
 „La apusul soarelui ...” } _____
- b) „De atunci ...” } _____
 „Și astfel ...” } _____
 „Iată de ce ...” } _____
 „Iată cum ...” } _____
 „Acum ceva timp ...” } _____
- c) „Mai întâi ...” } _____
 „Brusc ...” } _____
 „Până când într-o zi ...” } _____
 „Când deodată ...” } _____
 „Pe neașteptate ...” } _____
 „Apoi ...” } _____

17 Completează rebusul și pe coloana A-B vei descoperi numele unui îndrăgit autor de povești pentru copii.

- Eveniment care s-a petrecut în 1859: ... Principatelor Române.
- Formula cu care Moș Ion Roată i se adresează boierului.
- Veche monedă de aur de pe vremea lui Vodă Cuza.
- Neatenția, tonalitatea scăzută, intonația inadecvată, distanța mare dintre doi interlocutori sunt câțiva dintre ... care pot perturba comunicarea.
- Comunicarea prin care se aduc completări la ideea principală poartă numele de idee ...
- oa, ea, ia, ua, ie, uă sunt grupuri de ...

- Pentru a formula planul simplu de idei împărțim textul în ...;
- oriunde = ...
- Numele orașului în care s-au reîntâlnit cele două personaje ale textului studiat.
- Semnul ortografic care indică începutul vorbirii unui participant la o convorbire se numește linie de ...

UNITATEA 4

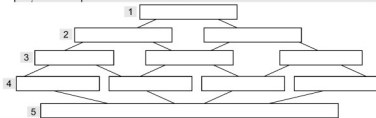
Magia Iernii

Moș Crăciun a fost răpit

după Lyman Frank Baum

1 Completează „diamantul” lecturii din manual cu următoarele elemente:

1. Autorul textului; 2. Numele personajului central și cel al Spiritului plăcut; 3. Trei acțiuni făcute de Moș Crăciun; 4. Numele celor patru creaturi care doreau să-l salveze; 5. O propoziție care să exprime concluzia acestui text.

2 Metoda „CUBUL”

1 DESCRIE locul unde trăia Moș Crăciun.

---

2 COMPARĂ felul de a se purta al lui Moș Crăciun cu modul de comportare al spiritelor din grote.

---

3 ANALIZEAZĂ. Explică înțelesul expresiilor:

- „ocupate până peste cap”

- 5** Formulează ideea principală și ideile secundare pentru fragmentul în care Moș Crăciun este lăsat să evadeze din Grotă Căinței.

Ideea principală	Ideii secundare
Povestire:	

- 6** Găsește în text trei substantivele proprii și trece-le în tabel, adăugând adjective.

Substantiv propriu	Adjective
Moș Crăciun	bun, darnic, _____

- 7** Analizează, după model, următoarele substantive:

Substantiv	Felul	Numărul	Genul
jucăriile	comun	plural	feminin
elfi			
grote			
spirite			
dragoste			
răpire			
răutate			

- 8** Completează tabelul următor, plecând de la sugestiile oferite de text.

Personaj	În lumea imaginară a textului	Cu cine se identifică în lumea reală
elfii	vorbesc, îl ajută pe Moș Crăciun	cu persoane bune care fac acte de caritate
Spiritele Egoismului, Invidiei, Urii, Răutății		
Spiritul Căinței		

Cuprins

Unitatea 1. RECAPITULARE

Prima zi de școală după Edmondo De Amicis / 3

Statu-Palmă-Barbă-Cot după Frații Grimm / 8

Octombrie de George Topirceanu / 13

Evaluare – Unitatea 1 / 17

Unitatea 2. PAGINI ALESE

Lansare de carte / 19

Gulerăș Cenușiu după Dmitri Narkisovici Mamin-Sibiriak / 25

Un inventator român – Traian Vuia / 31

Recapitulare: *Bogăția și veselia*, adaptare după Petre Ispirescu / 35

Evaluare – Unitatea 2 / 38

Unitatea 3. FILE DE ISTORIE

Scrisoarea a III-a de Mihai Eminescu / 40

Moș Ion Roată și Vodă Cuza, după Ion Creangă / 45

Recapitulare: *La Alba Iulia* / 51

Evaluare – Unitatea 3: *Ștefan cel Mare și Vrâncioaia* / 54

Unitatea 4. MAGIA IERNII

Moș Crăciun a fost răpit, după Lyman Frank Baum / 56

Patinele de argint, după Mary Elizabeth Mapes-Dodge / 61

Recapitulare: *Povestea unui brad*, adaptare după Hans Christian Andersen / 65

EVALUARE SEMESTRIALĂ / 69